

**ΟΜΙΛΙΑ ΠΑΜΠΗ ΚΥΡΙΤΣΗ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΠΕΟ
ΣΤΟ 28^ο ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΠΕΟ
8 και 9 Δεκεμβρίου 2021**

Αγαπητοί προσκεκλημένοι
Φίλοι εκπρόσωποι των ΜΜΕ
Συναδέλφισσες και συνάδελφοι

Στις 16 του Νιόβρη έχουν κλείσει 80 χρόνια από την ημέρα που στην αίθουσα του ιδρύματος «Αγάπη» στη Λευκωσία, μια Συνδιάσκεψη πρωτοπόρων και ταξικά συνειδητοποιημένων εργατών, αποφάσισε σε κλίμα αλληλεγγύης και αποφασιστικότητας την συγκρότηση της Παγκύπριας Συντεχνιακής Επιτροπής. Ανάμεσα τους και πρωτοπόροι Τουρκοκύπριοι εργάτες.

Η δημιουργία της ΠΣΕ, που ήταν ο πρόδρομος της ΠΕΟ, άλλαξε το κοινωνικό τοπίο. Ενίσχυσε τον συντονισμό, την καθοδήγηση και την αυτοπεποίθηση των εργαζομένων, δημιούργησε προϋποθέσεις για μαζικούς και πιο οργανωμένους ταξικούς και κοινωνικούς αγώνες.

Το αποτέλεσμα φάνηκε σύντομα στους μεγάλους ιστορικούς αγώνες που ακολούθησαν λίγα χρόνια μετά. Τον ηρωικό αγώνα του Τιμαρίθμου το 44 και τους επικούς αγώνες των μεταλλωρύχων, των αμιαντωρύχων και των οικοδόμων του 48.

Ήταν οι αγώνες, που άνοιξαν το δρόμο για τις συλλογικές συμβάσεις και την αξιοπρεπή εργασία. Για εργασιακά και κοινωνικά δικαιώματα όπως την ΑΤΑ, το οχτάωρο, την κοινωνική ασφάλιση, την άδεια με απολαβές, τον 13^ο μισθό και τις υπόλοιπες κατακτήσεις του κινήματος των εργαζομένων.

Ξεχωριστή αναφορά οφείλουμε στους πρώτους Κύπριους κομμουνιστές, τα μέλη του ΚΚΚ και αργότερα του ΑΚΕΛ, που σήκωσαν στους ώμους τους την υπόθεση της οργάνωσης της εργατικής τάξης και της εμφάνισης της στο πολιτικό και κοινωνικό προσκήνιο.

Σήμερα, όπως και τότε, είμαστε ξανά μαζεμένοι από όλες τις γωνιές της Κύπρου, από όλους τους κλάδους της χειρωνακτικής και της πνευματικής εργασίας, για ακόμα ένα ώριμο, δημιουργικό και μαχητικό Συνέδριο.

Μαζί μας, για να μοιραστούν αυτή τη κορυφαία στιγμή της ΠΕΟ, βρίσκονται εκπρόσωποι όχι μόνο της κυπριακής πολιτείας αλλά και ολόκληρης της κυπριακής κοινωνίας.

Καλωσορίζω πρώτα τον Γενικό Γραμματέα της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ σύντροφο Στέφανο Στεφάνου, τον συν. Αντρο Κυπριανού, προηγούμενο Γ.Γ., καθώς και τα υπόλοιπα μέλη της ηγεσίας του κόμματος των Κυπρίων Εργαζομένων. Οι δεσμοί της ΠΕΟ με το ΑΚΕΛ είναι δεσμοί αίματος, μεταφορικά αλλά και κυριολεκτικά, γιατί σφυρηλατήθηκαν πάνω στο αμόνι πολύχρονων, σκληρών και ενίοτε αιματηρών πολιτικών και κοινωνικών αγώνων.

Καλωσορίζω τον Πρόεδρο του ΔΗΚΟ κ. Νικόλα Παπαδόπουλο και τους υπόλοιπους εκπροσώπους των πολιτικών κομμάτων του τόπου μας, ελληνοκυπριακών και τουρκοκυπριακών, την έντιμη Υπουργό Εργασίας, κ. Ζέτα Αιμιλιανίδου καθώς και τα υπόλοιπα στελέχη του Υπουργείου, τους βουλευτές, τους εκπροσώπους της Τ.Α. και ιδιαίτερα τον Δήμαρχο της Πρωτεύουσας, και τον Πρόεδρο της Ένωσης Δήμων, την Επίτροπο Διοίκησης και την Επίτροπο Ισότητας, τους Προέδρους ημικρατικών οργανισμών, τους ηγέτες των μαζικών οργανώσεων του Λαϊκού κινήματος, τους εκπροσώπους των αγροτών, των επαγγελματιοβιοτεχνών, των καταναλωτών και των άλλων κοινωνικών κινημάτων. Τους εκπροσώπους των εργοδοτικών συνδέσμων καθώς και τους συναδέλφους μας των άλλων συνδικαλιστικών οργανώσεων. Τους ελεγκτές μας.

Τους εξοχότατους Πρέσβεις της Ρωσικής Ομοσπονδίας, της Κούβας, της Παλαιστίνης και της Σλοβακίας που μας τιμούν με τη παρουσία τους.

Καλωσορίζουμε από την καρδιά μας τη μεγάλη αντιπροσωπευτική ομάδα των αδελφών μας Τουρκοκυπρίων συνδικαλιστών και τους απευθύνουμε χαιρετισμό αλληλεγγύης και ταξικής συναδέλφωσης. Μαζί τους μοιραζόμαστε και τον αγώνα μοιραζόμαστε και την ελπίδα.

Καλωσορίζουμε τέλος τον Γενικό Γραμματέα της Παγκόσμιας Συνδικαλιστικής Ομοσπονδίας, τον συν. Γιώργο Μαυρίκο, ο οποίος με την παρουσία του μας φέρνει μήνυμα αλληλεγγύης και διεθνισμού.

Χαιρετισμό τιμής και αγάπης, απευθύνω και στους ηρωικούς βετεράνους μας. Στα στελέχη του συνδικαλιστικού κινήματος τα οποία αφιέρωσαν ολόκληρη τη ζωή τους υπηρετώντας σε καιρούς δύσκολους, την οργάνωση, την ενότητα και την αλληλεγγύη των εργαζομένων. Αρκετοί από αυτούς δεν είναι σήμερα μαζί μας. Είναι όμως μαζί μας η μνήμη τους και το παράδειγμα τους, που θα λειτουργεί πάντα ως κίνητρο και σημείο αναφοράς για τις νεότερες γενιές.

Μονόλεπτη σιγή

Αγαπητοί προσκεκλημένοι

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι σύνεδροι

Σε μια περίοδο πανδημίας όπως αυτή που περνά σήμερα η ανθρωπότητα φυσιολογικά η υγεία και η ανθρώπινη ύπαρξη, αποτελεί για όλους μας ύψιστη προτεραιότητα

Ακόμα όμως και σε αυτή την περίοδο οι αντιθέσεις και αντιφάσεις μιας άδικης, άναρχης και ετεροβαρούς παγκόσμιας καπιταλιστικής ανάπτυξης, οξύνονται και πολλαπλασιάζονται. Η στέρηση και η πείνα πολλών εκατομμυρίων ανθρώπων, συνεχίζει να συνυπάρχει με μια απίστευτων διαστάσεων χλιδή και υπερκατανάλωση.

Ακόμα και η πρόσβαση σε ασφαλή και αποτελεσματικά εμβόλια εμπορευματοποιείται, με αποτέλεσμα όχι η ανάγκη αλλά η οικονομική κατάσταση και η περιοχή του κόσμου που κάποιος έτυχε να γεννηθεί, να αποτελούν το κριτήριο προτεραιότητας για το διαμοιρασμό τους.

Οι ιμπεριαλιστικές πολιτικές και στρατιωτικές επεμβάσεις, όχι μόνο συνεχίζονται αλλά και κλιμακώνονται σε όλες τις γωνιές του κόσμου.

Στην πολυτάραχη περιοχή μας, οι λαοί πληρώνουν ακριβά το τίμημα του “ενδιαφέροντος” των ισχυρών της γης για τις ροές της ενέργειας και τον φυσικό τους πλούτο.

Στην Παλαιστίνη παρακολουθούμε ένα συνεχές αιματοκύλισμα με στόχο να επιβάλουν με την ισχύ των όπλων τη διαιώνιση της Ισραηλινής κατοχής και το δίκαιο του ισχυρού.

Στη Συρία οι πληγές του πολέμου παραμένουν ανοικτές και αιμορραγούν.

Στο Αφγανιστάν, ο θλιβερός απολογισμός της επέμβασης και της πολύχρονης στρατιωτικής παρουσίας των Αμερικανών και των συμμάχων τους, είναι ο θάνατος, η βία και τα βάσανα που δεν έχουν τελειωμό.

Τα ίδια και στην Λιβύη.

Τα τεράστια κύματα προσφύγων και μεταναστών, τα πτώματα που ξεβράζονται στις ακτές της Μεσογείου, αποδεικνύουν ότι η ιμπεριαλιστική πολιτική της οικονομικής και πολιτικής χειραγώγησης, της ανοικτής επέμβασης και των πολέμων, απλά διευρύνουν το χάσμα, μεγαλώνουν τις αντιθέσεις, ενισχύουν το μίσος και στο τέλος τροφοδοτούν και την ίδια την τρομοκρατία.

Η διεθνής αλληλεγγύη, η ενότητα και η συνεργασία των εργαζομένων σε παγκόσμιο και ευρωπαϊκό επίπεδο, είναι η απάντηση στους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς και στις αντεργατικές και αντιλαϊκές πολιτικές της κυρίαρχης οικονομικής και πολιτικής τάξης.

Μέσα από τις γραμμές της διεθνούς μας, της Παγκόσμιας Συνδικαλιστικής Ομοσπονδίας, η ΠΕΟ στο πνεύμα της αλληλεγγύης και του Διεθνισμού, θα συνεχίσει την δράση και τους αγώνες της για ένα κόσμο καλύτερο, δικαιότερο και ειρηνικό.

Εμείς εδώ στην Κύπρο τα αποτελέσματα των ιμπεριαλιστικών τυχοδιωκτισμών και τα παιχνίδια γεωπολιτικής επικράτησης τα γνωρίζουμε καλά. Τα έχουμε βιώσει στο πετσί μας.

Τα χρόνια που ανασκοπούμε, η ΠΕΟ συνέχισε να αγωνίζεται για μια αμοιβαία αποδεκτή λύση η οποία να επανενώνει την Κύπρο και να την απαλλάσσει από την ξένη στρατιωτική παρουσία.

Μετά την κατάρρευση των συνομιλιών στο Κραν Μοντάνα είναι φανερό ότι το αδιέξοδο μονιμοποιείται και η διχοτόμηση παγιώνεται.

Αναμφίβολα η κύρια ευθύνη ανήκει στη Τουρκία και την Τουρκοκυπριακή ηγεσία, που κλιμακώνουν την αδιαλλαξία τους και όχι μόνο ζητούν δυο κράτη αλλά προχωρούν και σε απαράδεκτα τετελεσμένα τόσο στην Αμμόχωστο όσο και στην Ανατολική Μεσόγειο.

Ούτε όμως και ο κ. Αναστασιάδης έπεισε για την ετοιμότητα του να συνεχίσει τις συνομιλίες από εκεί που έμειναν.

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης στην πιο κρίσιμη στιγμή των διαπραγματεύσεων με τους χειρισμούς του δεν στάθηκε στο ύψος των περιστάσεων. Αυτή είναι δυστυχώς η θλιβερή πραγματικότητα.

Εμείς παρά τις δυσκολίες και τα αδιέξοδα που συσσωρεύονται, δεν πρόκειται ποτέ να συμβιβαστούμε με την ιδέα της διχοτόμησης. Μαζί με τα ταξικά προσανατολισμένα Τ/κ συνδικάτα συνεχίζουμε και θα εντείνουμε τον αγώνα για απαλλαγή της πατρίδας μας από τη ξένη στρατιωτική παρουσία, την αποτροπή της διχοτόμησης και την επανένωση της χώρας και του λαού μας στα πλαίσια μιας δικοινοτικής, δίζωνικής ομοσπονδίας.

Στο πεδίο των οικονομικών και κοινωνικών εξελίξεων, η περίοδος την οποία το Συνέδριό μας καλείται να ανασκοπήσει, είναι περίοδος ιδιόμορφη και αντιφατική.

Το 2018 και το 2019 ήταν χρονιές επανόδου σε ρυθμούς ανάπτυξης, ύστερα από την παρατεταμένη περίοδο κρίσης που ακολούθησε τη συμφωνία του κ. Αναστασιάδη με το Eurogroup και το κούρεμα των καταθέσεων.

Για το κίνημα των εργαζομένων ήταν περίοδος ανασύνταξης και διεκδίκησης. Αναδείξαμε ως κυρίαρχη διεκδίκηση, την επαναρρύθμιση των απορρυθμισμένων από την κρίση εργασιακών σχέσεων. Στην μάχη της ανανέωσης των συλλογικών μας συμβάσεων πετύχαμε να επαναφέρουμε παραχωρήσεις που είχαν γίνει την περίοδο της κρίσης, αλλά να έχουμε και βελτιώσεις. Το κυριότερο όμως πετύχαμε μέσα από την ανανέωση της ΣΣΕ στον τομέα των κατασκευών και στον τομέα των

ξενοδοχοϋπαλλήλων να επιβάλουμε να γίνει και νομοθετικά υποχρεωτική η εφαρμογή σημαντικών στοιχείων της ΣΣΕ.

Στη ξενοδοχειακή να καθοριστούν με διάταγμα ως ελάχιστοι μισθοί, οι μισθοί πρόσληψης που προβλέπονται από τη ΣΣΕ για ένα σημαντικό αριθμό ξενοδοχειακών επαγγελμάτων και να καθοριστεί νομοθετικά η υποχρέωση εφαρμογής ταμείου προνοίας και η παραχώρηση ταμείου ευημερίας και άλλων ωφελημάτων που είναι συστατικό μέρος της ΣΣΕ.

Στον τομέα των κατασκευών, να κατοχυρωθεί νομοθετικά το ωράριο και οι υπερωρίες, η παραχώρηση ταμείου προνοίας και φιλοδορήματος που δικαιούνται οι εργαζόμενοι για τις άδειες και τις αργίες τους και ότι αυτά τα ωφελήματα θα αναπροσαρμόζονται με βάση τις τροποποιήσεις που θα γίνονται στη ΣΣΕ.

Η διασύνδεση της νομοθετικής υποχρέωσης εφαρμογής ωφελημάτων με τα δικαιώματα τα οποία προκύπτουν από τη ΣΣΕ, αποτελεί σημαντική εξέλιξη η οποία ανοίγει τον δρόμο για νομοθετικά κατοχυρωμένα ελάχιστα δικαιώματα, για κάθε εργαζόμενο, τα οποία να είναι αποτέλεσμα συλλογικής διαπραγμάτευσης και συλλογικής σύμβασης.

Όσον αφορά τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, αντιδράσαμε αποφασιστικά και αποτρέψαμε την προσπάθεια της κυβέρνησης να χρησιμοποιήσει το κλίμα της κρίσης για να αποφύγει τις διαδικασίες της συλλογικής διαπραγμάτευσης. Μείναμε προσηλωμένοι στις συλλογικές συμφωνίες και πετύχαμε την σταδιακή επαναφορά των δικαιωμάτων που είχαν συρρικνωθεί στην κρίση, καθώς και τη δημιουργία Ταμείου αφυπηρετικών δικαιωμάτων για τους νεοεισερχόμενους και τους εργαζόμενους με συμβόλαια αορίστου χρόνου.

Πετύχαμε συμφωνία για να αποπαγοποιηθεί και να επανέλθει ο θεσμός της ΑΤΑ, ύστερα από παγιοποίηση 5 χρόνων, παρά το γεγονός ότι ήταν πολλοί εκείνοι που βιάστηκαν να την κηρύξουν νεκρή. Με την σθεναρή και αποφασιστική όμως στάση μας πετύχαμε να κρατηθεί ο θεσμός ζωντανός. Για μια μεταβατική περίοδο 3 χρόνων δεχτήκαμε το συμβιβασμό να αποδίδεται μόνο το 50% του τιμαριθμικού επιδόματος και στο τέλος αυτού του χρόνου που η μεταβατική συμφωνία λήγει, πάμε στο τραπέζι της διαπραγμάτευσης για να διεκδικήσουμε να αποδίδεται στο 100%.

Από την 1^η Ιουλίου 2019 έχουμε την εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας.

Μια από τις σημαντικότερες κοινωνικές κατακτήσεις, όχι μόνο για την περίοδο που ανασκοπούμε αλλά από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η ΠΕΟ από την δεκαετία του 40 ήταν η πρώτη που ιστορικά ανέδειξε την ανάγκη Γενικού Σχεδίου Υγείας και έπαιξε καθοριστικό ρόλο σε ότι αφορά την αρχιτεκτονική και τη φιλοσοφία του. Όταν κυβέρνηση, κυβερνών κόμμα και διάφοροι άλλοι, προσπάθησαν να προωθήσουν ένα ΓΕΣΥ κομμένο και ραμμένο στα μέτρα των μεγάλων οικονομικών συμφερόντων, με την δική μας έντονη κινητοποίηση και την ενότητα δράσης με άλλους κοινωνικούς και συνδικαλιστικούς φορείς, τελικά επιβάλαμε Γενικό Σύστημα Υγείας, που να είναι μονοασφαλιστικό, καθολικό, προσβάσιμο και κοινωνικά αλληλέγγυο.

Η ικανοποίησή μας για τη λειτουργία του ΓεΣΥ δεν σημαίνει βέβαια ότι δεν εντοπίζουμε κενά και αδυναμίες ή ότι δεν χρειάζονται βελτιώσεις. Πρώτα απ' όλα χρειάζονται πιο αποτελεσματικοί και επαρκείς μηχανισμοί ελέγχου για την ποιότητα αλλά και για αποτροπή των καταχρήσεων του συστήματος, χρειάζεται ενίσχυση του ρόλου του Προσωπικού Γιατρού, αλλά και περισσότερες επιλογές για τους ευάλωτους και τους χαμηλοσυνταξιούχους ιδιαίτερα με τα φάρμακα.

Ο πιο σημαντικός όμως φρουρός του συστήματος, είναι η ύπαρξη δυνατών, σύγχρονων, πλήρως εξοπλισμένων και στελεχωμένων με το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό δημόσιων νοσηλευτηρίων. Αυτή ίσως ήταν η μόνη και πιο σημαντική δέσμευση που πήρε η κυβέρνηση ενόψει της εφαρμογής του ΓΕΣΥ, στην οποία μέχρι σήμερα είναι φανερό ότι απέτυχε παταγωδώς να ανταποκριθεί.

Στο σημείο αυτό, θέλω για την ιστορία να σημειώσω ότι με την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, ένας θεσμός τεράστιας κοινωνικής προσφοράς, τα Επαρχιακά Ταμεία Κοινωνικής Ασφάλισης, τα ΕΤΚΑ της ΠΕΟ, που στήριξαν για δεκαετίες την υγεία και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη εκατοντάδων χιλιάδων εργατικών οικογενειών, ολοκλήρωσαν τον κύκλο τους και τερμάτισαν τη λειτουργία τους.

Ο τερματισμός της λειτουργίας τους είχε τίμημα για την ΠΕΟ. Οργανωτικό αλλά και οικονομικό. Εμείς όμως ούτε για ένα λεπτό δεν ταλαντευτήκαμε. Ο γνώμονας μας ήταν και παραμένει το γενικότερο καλό της κοινωνίας. Τα ΕΤΚΑ υπήρχαν, επειδή για χρόνια η πολιτεία αρνείτο να αναλάβει τις ευθύνες της και να δημιουργήσει η ίδια όπως όφειλε ένα καθολικό, αλληλέγγυο και κοινωνικά ελεγχόμενο σύστημα Υγείας.

Νοιώθω την ανάγκη, από αυτό το επίσημο βήμα του Συνεδρίου, να εκφράσω τις ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη μας σε χιλιάδες εθελοντές, γιατρούς και άλλους επαγγελματίες υγείας, που με την συνεργασία τους στήριξαν για δεκαετίες τα ΕΤΚΑ, ώστε να είναι σε θέση να προσφέρουν πολύτιμες υπηρεσίες σε οικογένειες εργαζομένων που πραγματικά τις είχαν ανάγκη.

Θέλω επίσης να διαβεβαιώσω τα μέλη της ΠΕΟ, ότι είναι στις προτεραιότητες μας η προσπάθεια να προωθήσουμε μέσα από τις διεκδικήσεις μας την ενίσχυση των Ταμείων Ευημερίας των Συντεχνιών μας, για να μπορέσουμε αναπτύξουμε εκτός από τα αναπαυτήρια και την πρόσβαση σε αξιοπρεπείς και ποιοτικές διακοπές και άλλες υπηρεσίες οι οποίες να συμβάλλουν σε καλύτερη ποιότητα ζωής για τους εργαζόμενους.

Δυστυχώς το θετικό κλίμα που άρχισε να δημιουργείται μετά το 2017 το οποίο μας επέτρεψε να βάλουμε πιο ψηλά το πήχη των διεκδικήσεων, ήρθε η πανδημία και το διέκοψε ξανά. Η παρέμβαση και ο ρόλος της ΠΕΟ όσον αφορά τα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων της πανδημίας ήταν αποφασιστική. Για τα επιδόματα αλλά και τη διασύνδεση αυτών των επιδομάτων με την υποχρέωση των εργοδοτών να μην προχωρήσουν σε απολύσεις, για την πίστωση των λογαριασμών στις Κοινωνικές Ασφαλίσεις όσων εργαζομένων πληρώνονταν από τα επιδόματα του κράτους, ώστε να εξασφαλίσουν τα δικαιώματά τους σε ανεργιακό επίδομα, επίδομα ασθενείας και θεσμοθετημένη σύνταξη. Για να πληρωθούν κανονικά την άδεια τους από το Ταμείο αδειών. Για να μπορέσουν οι εργαζόμενοι του τουριστικού τομέα να μπουν απρόσκοπτα στη νέα περίοδο αναστολών αυτού του χειμώνα, με εισοδήματα τουλάχιστον τα ίδια με τα εισοδήματα που είχαν πριν την εμφάνιση της πανδημίας.

Σήμερα, μετά την επάνοδο της οικονομικής και κοινωνικής ζωής σε μια σχετική ομαλότητα, επανερχόμαστε ξανά.

Είναι φανερό ότι η κρίση έχει ανατρέψει συσχετισμούς. Φόβος, ανασφάλεια, φτηνή εργατική δύναμη ευάλωτων ανθρώπων, κύρια μεταναστών, ευνοούν την εργοδοτική αυθαιρεσία και ενίοτε ασυδοσία. Οι συλλογικές συμβάσεις, μαζικά παραβιάζονται και μέσα από την επιβολή προσωπικών συμβολαίων, δημιουργούνται εργαζόμενοι πολλών ταχυτήτων.

Όλες οι επίσημες στατιστικές, ακόμα και οι εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Ευρωπαϊκό εξάμηνο επιβεβαιώνουν με πολλούς και διάφορους τρόπους ότι η κοινωνική ανισότητα διευρύνεται ραγδαία.

Πριν την κρίση τα εισοδήματα από εργασία ήταν περίπου 55% της πίττας και τα εισοδήματα από κέρδη και προσόδους το 45%. 3 χρόνια μετά την κρίση τα ποσοστά αντιστράφηκαν και η ψαλίδα έχει διευρυνθεί υπέρ των κερδών κατά 10 περίπου ποσοστιαίες μονάδες.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που ως κυρίαρχη προτεραιότητα, θέτουμε τον αγώνα για νομοθετικά μέτρα ώστε οι συλλογικές συμβάσεις να εφαρμόζονται, ενώ για τους εργαζόμενους που δεν καλύπτονται από συλλογική σύμβαση για νομοθετικά κατοχυρωμένη διασφάλιση ενός ελάχιστου πλαισίου εργασιακών δικαιωμάτων. Αυτό που διεκδικούμε δεν είναι την παρέμβαση του κράτους στις εργασιακές σχέσεις και στη διαμόρφωση των όρων εργοδότησης αλλά την νομοθετική στήριξη για επαναρύθμιση μιας βίαια απορυθμισμένης αγοράς εργασίας που απειλεί τις κατακτήσεις των εργαζομένων και την συνοχή της κοινωνίας.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο διεκδίκησης η ΠΕΟ εντάσσει και το θέμα του νομοθετικά κατοχυρωμένου κατώτατου μισθού, που βρίσκεται σήμερα στην επικαιρότητα,

Η κυβέρνηση, παρά την κωλυσιεργία της, ύστερα από πολλές πιέσεις υποχώρησε και ο διάλογος για την καθιέρωση νομοθετικά κατοχυρωμένου κατώτατου μισθού έχει ανοίξει. Η κατάληξη αυτού του διαλόγου σίγουρα μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην επαναφορά μιας στοιχειώδους ισορροπίας στον συσχετισμό δυνάμεων μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών

Υπάρχει όμως μια βασική προϋπόθεση. Η ρύθμιση που θα συμφωνηθεί πρέπει να στηρίζει και να ενισχύει τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και συμβάσεις και όχι να τις ανταγωνίζεται και να τις υποσκάπτει.

Αν ο στόχος μετά την κρίση είναι μια πορεία ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής και σμίκρυνσης του χάσματος και της κοινωνικής ανισότητας, αυτό μπορεί να γίνει κατορθωτό μόνο αν επανέλθουμε σε ρυθμισμένες και υγιείς εργασιακές σχέσεις.

Γι' αυτό για μας τα πράγματα είναι ξεκάθαρα. Σε εκείνους τους τομείς που καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις υπάρχει κατώτατος μισθός, καθορισμένος και συμφωνημένος. Κατά συνέπεια το μόνο που πρέπει να γίνει, είναι να νομοθετηθεί η υποχρέωση των εργοδοτών να εφαρμόζουν τον μισθό πρόσληψης ο οποίος προβλέπεται από τη συλλογική σύμβαση. Σε τέτοια περίπτωση η νομοθετική παρέμβαση για κατώτατο μισθό, θα ήταν ταυτόχρονα και μια γενναία κίνηση στήριξης και ενθάρρυνσης των συλλογικών διαπραγματεύσεων όπως ζητά και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Διαφορετικά αν δηλαδή τελικά επιβληθεί ισοπεδωτικά ένας «εθνικός μισθός» ο οποίος θα αγνοεί και σε τελική ανάλυση θα αντιστρατεύεται τη συλλογική σύμβαση, τότε η καταπάτηση των συλλογικών συμβάσεων από πλευράς των εργοδοτών, όχι μόνο δεν θα περιοριστεί, αλλά ο κίνδυνος είναι ότι θα εμπεδώνεται και θα διευρύνεται, με επίκληση πλέον και της συμμόρφωσης στις επιταγές του νόμου.

Ας μιλήσουμε λοιπόν καθαρά. Ας μην κρυβόμαστε πίσω από γενικότητες. Ας μας πουν όμως και εκείνοι που καμώνονται ότι δεν καταλαβαίνουν τι λέμε. Ποιος θα είναι ο σωστός κατώτατος μισθός στις οικοδομές; Θα είναι τα 1700€ το μήνα που προβλέπει η συλλογική σύμβαση ή αυτό που θα ονομάζουν «εθνικό» κατώτατο. Στα ξενοδοχεία; Θα είναι ο «εθνικός κατώτατος» ή οι μισθοί που συμφωνήσαμε στη σύμβαση και έχουν κατοχυρωθεί με διάταγμα. Θα έχει δυο κατώτατους και θα διαλέγουν οι εργοδότες αλα κάρτ ανάλογα με την ισχύ της Συντεχνίας σε κάθε ξεχωριστό εργοδότη;

Δεν αντέχω στον πειρασμό να μην σχολιάσω και το επιχείρημα των εργοδοτικών συνδέσμων, ότι αυτό που ζητούμε είναι νομοθετική παρέμβαση, ενώ εκείνοι, οι προστάτες του συστήματος, προκρίνουν την ελεύθερη συλλογική διαπραγμάτευση. Ε αυτό και αν είναι πρόκληση. Αν όπως λεν, σέβονται την ελεύθερη συλλογική διαπραγμάτευση τότε τι τους ενοχλεί, το αποτέλεσμα αυτής της διαπραγμάτευσης, να είναι υποχρεωτικά εφαρμοστέο από όλους; Πρέπει να υπενθυμίσω ότι ακόμα και μέσα στα Διοικητικά Συμβούλια των Συνδέσμων που υπογράφουν κλαδικές συμβάσεις, ένας σημαντικός αριθμός μελών όχι μόνο δεν τις τηρεί αλλά και τις αγνοεί πατελώς; Οι εργοδοτικοί συνδέσμοι, με αυτό το επιχείρημα θελημένα ή άθελα, λυπούμαι να πω, ότι είναι την ελευθερία της αυθαιρεσίας και της ασυδοσίας που υπερασπίζονται και όχι τις ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις.

Άλλωστε η νομοθετική κατοχύρωση του μισθού πρόσληψης που προβλέπει η συλλογική σύμβαση, θα προστατεύσει και εκείνους τους εργοδότες που σέβονται την υπογραφή τους και εφαρμόζουν τις συλλογικές συμβάσεις, αφού εκείνοι που τις καταπατούν, σήμερα αποκτούν και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Και η τοποθέτηση όμως της Υπουργού Εργασίας ότι οι υφιστάμενοι μισθοί προστατεύονται από νόμο και δεν μπορούν να μειωθούν λυπούμαι να πω ότι είναι η μισή αλήθεια. Η άλλη μισή είναι ότι η αγορά εργασίας περιλαμβάνει και νεοεισερχόμενους, μετακινούμενους, μετανάστες και άλλους ευάλωτους εργαζόμενους, είναι η εκμετάλλευση αυτών των εργαζομένων ο μοχλός αφόρητης πίεσης ώστε ολοένα και περισσότεροι εργαζόμενοι «εθελοντικά» να υποχρεώνονται να εργαστούν με όρους υποδεέστερους από αυτούς που δικαιούνται μέσα από τις συλλογικές συμβάσεις. Την ξέρουμε αυτή τη διαδικασία. Την έχουμε ζήσει βήμα-βήμα τα τελευταία χρόνια της κρίσης, γι' αυτό και είμαστε και τόσο επίμονοι αλλά και τόσο αποφασισμένοι.

Το λέω για να ξέρουν όλοι ότι σ' αυτό το θέμα δεν πρόκειται να υποχωρήσουμε, δεν πρόκειται να κάνουμε πίσω. Δεν είναι δυνατό να έχουμε ανανεώσει με σκληρή προσπάθεια και αγώνα τις δυο μεγαλύτερες κλαδικές συμβάσεις αναγνωρίζοντας οι κοινωνικοί εταίροι και η πολιτεία ότι η νομοθετική κατοχύρωση τους είναι αναγκαία και επιβεβλημένη και σήμερα να δεχτούμε νομοθετικά καθορισμένο κατώτατο μισθό που να είναι άλλος από αυτόν προβλέπει η κλαδική σύμβαση.

Ελπίζω ότι το Συνδικαλιστικό κίνημα σ' αυτό τον αγώνα θα είναι ενωμένο και ομόθυμο, ώστε να έχουμε τα αποτελέσματα που χρειάζεται και δικαιούται η εργατική τάξη του τόπου μας ύστερα από τόσες θυσίες που άδικα και μονόπλευρα έχει φορτωθεί.

Εννοείται σε τομείς που δεν λειτουργεί συλλογική σύμβαση και η συνδικαλιστική παράδοση και ισχύς είναι από λίγη έως ανύπαρκτη είναι ασφαλώς αναγκαίο να θεσμοθετηθεί μηχανισμός, με τη συμμετοχή των αντιπροσωπευτικών φορέων των κοινωνικών εταίρων, για την εισαγωγή και την τακτική αναθεώρηση νομοθετικά κατοχυρωμένου κατώτατου μισθού. Μισθού που θα εξασφαλίζει αξιοπρεπή διαβίωση, με ρήτρα Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής και με κατοχυρωμένο 13^ο όπως προβλέπουν οι συλλογικές συμβάσεις.

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι

Μια άλλη σημαντική παράμετρος η οποία αφορά την προστασία και την στήριξη των πιο αδυνάτων στρωμάτων της κοινωνίας, είναι ασφαλώς και η κοινωνική πολιτική του κράτους.

Στα πλαίσια της νεοφιλελεύθερης αναδιάρθρωσης που επέβαλε στην οικονομία και την κοινωνία μας η κυβέρνηση και η Τρόικα, το 2013, η κοινωνική πολιτική και αυτή είχε κουρευτεί. Το κοινωνικό κράτος δεν είναι πλέον ένας μηχανισμός δικαιότερης αναδιανομής του πλούτου και έκφραση κοινωνικής αλληλεγγύης, αλλά μόνο η έσχατη στήριξη για όσους έχουν πατήσει στο κατώφλι της εξαθλίωσης. Και αυτό μέσα από διαδικασίες γραφειοκρατικές και ενίοτε εξευτελιστικές.

Οι χαμηλοσυνταξιούχοι βιώνουν υποβάθμιση στο βιοτικό τους επίπεδο. Δικαιώματα όπως η δωρεάν μεταφορά, η δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, το πασχαλινό επίδομα έχουν αφαιρεθεί. Ενώ ολοένα και πληθαίνουν οι Συνταξιούχοι που έχουν τιμωρηθεί με πέναλτι εφ' όρου ζωής, γιατί αποφάσισαν να ασκήσουν το δικαίωμα τους να συνταξιοδοτηθούν 2 χρόνια ενωρίτερα.

Συρρίκνωση και οπισθοχώρηση υπήρξε και σε άλλες πτυχές της κοινωνικής πολιτικής που αφορά τους πολύτεκνους, τους ανάπηρους, τους φοιτητές, τους μονογονιούς.

Τα προγράμματα που υλοποιούνται μέσα από εθελοντικές δράσεις στις κοινότητες και αφορούν κυρίως βρεφονηπιοκομικούς σταθμούς, νηπιαγωγεία, στέγες ηλικιωμένων κλπ λόγω λιτότητας έχουν σημαντικά υποβαθμιστεί.

Ο αγώνας για ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό κοινωνικό κράτος, αποτελεί τον δεύτερο σημαντικό πυλώνα στις προτεραιότητες της ΠΕΟ.

Θα συνεχίσουμε και θα εντείνουμε την δράση μας για:

- Επαρκείς συντάξεις και αξιοπρεπή ζωή για τους συνταξιούχους. Για κατάργηση του πέναλτι του 12%.
- Δημιουργία υποδομών φύλαξης και φροντίδας παιδιών και στήριξης της εργαζόμενης γυναίκας, Για ουσιώδη εμπλοκή και της Τ.Α. στην υλοποίηση προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής.
- Προγράμματα κοινωνικής στέγης που θα στηρίζουν πραγματικά τα νέα ζευγάρια και γενικά όσους χρειάζονται στέγη αλλά δεν μπορούν να την αποκτήσουν.
- Πιο ουσιαστική φροντίδα για τους ανάπηρους και περισσότερη στήριξη στα πολυμελή νοικοκυριά και στα νοικοκυριά με φοιτητές.
- Πολιτικές εξάλειψης των διακρίσεων και των ανισοτήτων.

Είναι φανερό ότι το νέο κύμα ακρίβειας ροκανίζει ξανά τους μισθούς των εργαζομένων. Η κυβέρνηση μάλλον παρακολουθεί εκ του μακρόθεν. Εκτός από την επαναφορά της ΑΤΑ και την διασφάλιση της παραχώρησης της μέσα από τις συλλογικές συμβάσεις ζητούμε μέτρα, ιδιαίτερα για τα είδη πρώτης ανάγκης.

Η συρρίκνωση των υποδομών στήριξης της οικογένειας, περιορίζει ακόμα περισσότερο και τις ευκαιρίες των εργαζομένων γυναικών στην εργασιακή και στην κοινωνική τους ανέλιξη.

Οι διακρίσεις λόγω φύλου, είναι μια υπόθεση που μας αφορά όλους, γι' αυτό και κάτω από την επίβλεψη του Γραφείου Γυναικών της ΠΕΟ, έχουμε κρατήσει ακόμα και στις πιο δύσκολες μέρες της κρίσης και της πανδημίας την 8^η του Μάρτη ως μια από τις κορυφαίες ετήσιες καμπάνιες του κινήματός μας, που περιλαμβάνει επισκέψεις, συνελεύσεις και εκδηλώσεις που αγγίζουν χιλιάδες εργαζόμενες γυναίκες.

Υιοθετώντας τα ιδιαίτερα γυναικεία αιτήματα, έχουμε θέσει στις προτεραιότητες των κοινωνικών μας διεκδικήσεων, την πληρωμένη γονική άδεια, την επέκταση της άδειας μητρότητας, την απαίτηση για επιχορήγηση από το κράτος του κόστους φύλαξης των παιδιών, την ενσωμάτωση στη διαδικασία ανανέωσης κάθε συλλογικής σύμβασης, κώδικα για την σεξουαλική παρενόχληση και την εξαφάνιση κάθε στοιχείου από τις συμβάσεις μας που παραπέμπουν σε διάκριση.

Ένας άλλος τομέας στον οποίο διαπιστώνουμε δυστυχώς οπισθοχώρηση είναι και ο τομέας της ασφάλειας και υγείας στην εργασία. Οι στατιστικές, ιδιαίτερα για τα θανατηφόρα δυστυχήματα είναι αδυσώπητες και η τάση είναι ανησυχητική. Είναι φανερό ότι πολύ συχνά τα κέρδη μπαίνουν πάνω από τους ανθρώπους, πάνω από την ασφάλεια και την υγεία τους.

Πρόσφατα έχουμε δώσει και έχουμε δημοσιεύσει, ολοκληρωμένες τις θέσεις μας στο Υπουργείο Εργασίας σχετικά με την ετοιμασία στρατηγικής για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία. Απαιτούμε διαφάνεια στις έρευνες για τα εργατικά ατυχήματα, ιδιαίτερα τα θανατηφόρα, λειτουργία αλλά και προστασία των επιτροπών ασφάλειας, υποχρεωτική εκπαίδευση σε θέματα ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων στα επαγγέλματα ψηλού κινδύνου καθώς και συστηματικούς ελέγχους για πάταξη των παραβιάσεων των νόμων και των κανονισμών.

Συναδέλφισσες και συνάδελφοι

Σε λίγο ολοκληρώνω την εισηγητική μου ομιλία στο Συνέδριο και θα αφήσω το βήμα. Πριν το αφήσω όμως επιτρέψτε μου μια δύσκολη παρένθεση συναισθηματικής φόρτισης. Το Συνέδριο αυτό, το 28^ο, πρόκειται να είναι το τελευταίο στο οποίο απευθύνομαι στα μέλη, τα στέλεχη αλλά και ευρύτερα στους εργαζόμενους της πατρίδας μας, ε/κ και τ/κ, με την ιδιότητα του Γενικού Γραμματέα της ΠΕΟ.

Ύστερα από 23 ολόκληρα και συναπτά χρόνια, αυτή η ιδιότητα, του Κυρίτη της ΠΕΟ, έχει γίνει πλέον το δεύτερο είναι μου. Παρά το γεγονός ότι από την Συνεδρία της επανεκλογής μου, μετά το προηγούμενο συνέδριο, φρόντισα έγκαιρα να προετοιμάσω τα μέλη του Γενικού Συμβουλίου της ΠΕΟ αλλά και τον εαυτό μου ότι αυτή η θητεία θα ήταν η τελευταία, εντούτοις πρέπει να ομολογήσω ότι το πρωί της Δευτέρας δεν θα μου είναι καθόλου εύκολο .

Ανεξάρτητα όμως από την συναισθηματική φόρτιση, παραμένει η πεποίθησή μου, ότι η ανανέωση προσώπων και πρακτικών, προσεγγίσεων και ιδεών, είναι μια διαδικασία αναγκαία και πολύτιμη για το κίνημα μας. Και ότι αυτή η διαδικασία για να είναι ισορροπημένη και δημιουργική πρέπει να είναι συνεχής και προετοιμασμένη. Είναι μια σκυταλοδρομία. Και η σκυτάλη πρέπει να παραδίδεται σωστά και στην ώρα της. Ιδιαίτερα στην δική μας σκυταλοδρομία που κούρσα είναι χωρίς τέρμα.

Σ' αυτά τα 23 χρόνια, ως επικεφαλής της ΠΕΟ έζησα στιγμές ανάτασης, κερδίσαμε μάχες, συνδικαλιστικές αλλά και πολιτικές, είδαμε στόχους δύσκολους και φιλόδοξους να υλοποιούνται, είδαμε οράματα όπως το ΓΕΣΥ να παίρνουν σάρκα και οστά. Προστατεύσαμε κατακτήσεις, υπερασπιστήκαμε τους πολλούς και τους αδύνατους. Έζησα όμως και στιγμές δύσκολες, στιγμές υποχώρησης και ήττας, στιγμές προβληματισμού και αυτοκριτικής. Ακόμα και στιγμές πραγματικής απελπισίας. Ένα όμως είναι το σίγουρο. Ότι και στα πάνω μας και στα κάτω μας, δεν λιποψυχήσαμε, σηκώσαμε ανάστημα, δεν κάναμε πίσω. Όπως ούτε και τώρα κάνουμε πίσω. Κι' αυτό γιατί η δύναμη που μας κρατά και μας σπρώχνει είναι η ανάγκη των αδικημένων και ο θυμός των καταπιεσμένων. Και αυτή η δύναμη είναι αστείρευτη

Ακόμα και όταν οι εργαζόμενοι μας κρίνουν ή και μας κατακρίνουν, είναι γιατί από εμάς έχουν προσδοκίες και απαιτήσεις. Είναι γιατί σε μας στρέφονται για να αντλήσουν ελπίδα και δύναμη. Σε κανένα άλλο.

Και στο τέλος της ημέρας είναι από το βαθμό της ανταπόκρισης μας σε αυτές τις προσδοκίες και σε αυτές τις απαιτήσεις που πραγματικά κρινόμαστε. Όχι από τις επικοινωνιακές μας ικανότητες ή από το βαθμό της αποδοχής μας στα σαλόνια και τις κοσμικές στήλες. Αυτή ήταν για μένα η πυξίδα μου και εάν υπάρχει κάτι που νοιώθω την ανάγκη να υποδείξω ως παρακαταθήκη σ'αυτούς που θα πάρουν την σκυτάλη, είναι ότι αυτή η πυξίδα πρέπει να είναι πάντα ανοικτή και σε λειτουργία, για να μην κινδυνεύσουμε ποτέ να χάσουμε τον προσανατολισμό μας.

Αφήνω το πηδάλιο νοιώθοντας ότι έδωσα ότι μπορούσα, αλλά βέβαιος ότι αυτά που έχω πάρει είναι πολύ περισσότερα. Παραμερίζω αλλά δεν αποστρατεύομαι. Η φλόγα στην ψυχή μου ανάβει ακόμα. Θα συνεχίσω να είμαι ενεργός και δραστήριος και να βοηθώ και να στηρίζω το κίνημα μας και τους αγώνες του, με όποιο τρόπο μπορώ.

Αγαπητοί προσκεκλημένοι
Συναδέλφισσες και συνάδελφοι

Μπροστά μας έχουμε 2 μέρες σοβαρής δουλειάς μέχρι την ολοκλήρωση του Συνεδρίου μας. Η εργατική τάξη μας παρακολουθεί. Ολόκληρη η κοινωνία μας παρακολουθεί.

Όχι τυχαία

Η ΠΕΟ είναι παιδί της ανάγκης. Είναι εδώ γιατί οι εργαζόμενοι την χρειάζονται. Γιατί ο καθένας μόνος του είμαστε αδύναμοι και ευάλωτοι. Όλοι μαζί όμως, ενωμένοι και συσπειρωμένοι, είμαστε δύναμη ανίκητη.

Η κληρονομιά που κουβαλούμε είναι μεγάλη και πολύτιμη. Οι ρίζες μας είναι πολύ βαθιές. Πατούμε γερά σε αυτές τις ρίζες, παίρνουμε δύναμη από την ιστορία μας. Παίρνουμε δύναμη από το πείσμα, την αυταπάρνηση και την αυτοθυσία εκείνων των ατρόμητων εργατών οι οποίοι στις 16 του Νιόβρη του 1941 αποφάσισαν να ενώσουν τις δυνάμεις τους και να υλοποιήσουν το θρυλικό σύνθημα «ένας για όλους και όλοι για ένα»

Την σημαία που παραλάβαμε, αυτήν που ύψωσαν οι απεργοί μεταλλωρύχοι στην Σκουριώτισσα και τον Αμίαντο. Αυτήν που κράτησαν οι οικοδόμοι στους αγώνες του οκταώρου και της κοινωνικής ασφάλισης, αυτήν που έστησαν οι κυβερνητικοί εργάτες στους αγώνες για τον τιμάρημο, θα την κρατήσουμε και εμείς το ίδιο ψηλά, γιατί ο αγώνας για την κοινωνική δικαιοσύνη, ο αγώνας για τα δικαιώματα του εργαζόμενου ανθρώπου ο αγώνας για κατάργηση της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο συνεχίζεται, διευρύνεται και παίρνει νέες διαστάσεις.

Περήφανοι και ενωμένοι, σηκώνουμε το ανάστημά μας, παίρνουμε δύναμη ο ένας από τον άλλο και εξοπλισμένοι με τις αποφάσεις που θα πάρουμε, ας ανασκουμπωθούμε ξανά και ας βαδίσουμε με αυτοπεποίθηση και αποφασιστικότητα για τους δύσκολους αλλά ελπιδοφόρους αγώνες που μας περιμένουν

Δυνατά μπροστά λοιπόν. 80 χρόνια είναι μόνο η αρχή.

Ζήτω το 28^ο Συνέδριό μας

Ζήτω η ΠΕΟ